

ВИРОБНИЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА ТА ШЛЯХИ ЙОГО НАРОЩЕННЯ

Потенціал підприємства показує ступінь успішності його діяльності на сучасному ринку. У сьогоднішніх економічних умовах такі показники, як технічний стан та низька результативність використання виробничого потенціалу підприємства, свідчать про потребу аналізу цього питання, а також розробки певних шляхів підвищення технічного та технологічного рівня виробництва. Враховуючи, що сучасні видобувні підприємства значно залежать від стану мінерально-сировинної, організаційної та техніко-технологічної бази, аналіз виробничого потенціалу та його використання є актуальною задачею. Характерними ознаками ефективного функціонування промислових підприємств в умовах ринкової економіки є забезпечення самоокупності господарської діяльності, яка, в свою чергу, досягається за рахунок підвищення ефективності використання їхнього виробничого потенціалу.

Виробничий потенціал науковці визначають як сукупність потенційних чи наявних можливостей підприємства, а також рівня ефективності використання його ресурсів, запасів, вартісних та натурально-речовинних одиниць виробничої бази, основних засобів та предметів праці, які можуть бути використані для повноцінного виробничого процесу або надання послуг з метою задоволення попиту на ринку (потреб споживачів). А також це поточна та/або потенційна можливість виготовляти такі обсяги та види продукції та таких асортименту, номенклатури та якості, які можуть задовольнити вподобання споживачів та попит на ринку.

Також потрібно зазначити, що поняття "виробничий потенціал" включає не тільки майно підприємства, а й багато інших складових. Таких, як гроші, реальні капітальні об'єкти, природні ресурси, людський капітал, інноваційні заходи та впровадження, цінні папери та інші об'єкти, які залучені у виробничий процес з метою одержання доходів тощо [1].

Так як виробничий потенціал уособлює набір складових, то якщо якийсь із зазначених елементів погано розвинений чи не розвинений зовсім, то це буде негативно впливати на виробничий потенціал підприємства в цілому. Для запобігання такого впливу, потрібно розглядати елементи окремо. Тобто дивитися на проблему глобально, але працювати локально. До того ж будь-якому підприємству потрібно мати здатність до впровадження новітніх досягнень науково-технічного прогресу. Також важливо вміти бути гнучким та мати адаптивність до випуску різної продукції та до економічних і виробничо-технічних умов, які постійно змінюються. Лише за наявності всіх елементів виробничого потенціалу та їхнього нормального функціонування, можливе досягнення кінцевого результату – випуску готової продукції чи надання послуг. Невідповідність асортименту товарів вимогам та уподобанням споживачів, моральне та фізичне старіння основних засобів, високий та неефективний рівень споживання сировини, ресурсів, матеріалів та високий рівень браку свідчать про некомпетентність та низький рівень управління виробничою потужністю на більшості вітчизняних підприємств. Підтвердженням всього вище сказаного є те, що існує велика кількість збиткових промислових підприємств в Україні. Це викликано тим, що наші підприємства не мають чітких і надійних систем аналізу поточного стану їхнього виробничого потенціалу.

Отже, ефективне нарощування виробничого потенціалу на підприємстві неможливе без впровадження якісної системи управління, оптимізації інноваційної діяльності. З метою виявлення можливих перспектив розвитку та вдосконалення підприємства виникає необхідність діагностики техніко-технологічного потенціалу, який становить основу виробничого. Для вчасного реагування на вплив зовнішніх та внутрішніх факторів, постає задача проведення моніторингу змін техніко-технологічної складової виробничого потенціалу [2].

Таким чином, проведення аналізу виробничого потенціалу підприємства та детальний розгляд всіх його складових є важливою передумовою формування стратегії розвитку, а також визначення поточної конкурентоспроможності виробництва та місця на ринку, яке посідає фірма.

Список літератури

1. Олійник Т.І., Косенко А.О. Управління виробничим потенціалом підприємства/ Т.І. Олійник, А.О. Косенко// Ефективна економіка. 2020. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8352>.
2. Мацко Н.Г. Управління розвитком виробничого потенціалу промислового підприємства/ Н.Г. Мацко// Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки. 2017. Випуск 23. Частина 2. С. 69-72.